Informacija o načinu promjene kamatnih stopa na kredite i depozite fizičkih osoba ugovorene uz promjenjivu kamatnu

1. UVOD

Ovom informacijom Agram banka d.d. (dalje u tekstu: Banka) pojašnjava način izmjene visine promjenjivih kamatnih stopa u poslovanju s fizičkim osobama, odnosno parametre koji mogu utjecati na promjenu ugovorenih promjenjivih kamatnih stopa na kredite i depozite fizičkih osoba te opisuje način promjene, postupanje Banke u slučaju prestanka postojanja ili nemogućnost primjene ugovorenog parametra promjenjivog dijela kamatne stope.

2. UVJETI IZMJENE VISINE PROMJENJIVE STOPE KAMATE PO KREDITIMA FIZIČKIH OSOBA

Sukladno pozitivnim zakonskim propisima Banka je dužna prilikom ugovaranja promjenjive stope redovne kamate u ugovorima o kreditu jasno i nedvojbeno ugovoriti parametre koji utječu na promjenu ugovorene kamatne stope.

Ovom Informacijom o načinu promjene kamatnih stopa na kredite i depozite fizičkih osoba ugovorene uz promjenjivu kamatnu stopu (dalje u tekstu: Informacija) Banka definira:

1. parametre koje prati u kontekstu donošenja odluke o korekciji promjenjive kamatne stope
2. kvalitativno i kvantitativno razrađuje uzročno posljedične veze kretanja parametra iz stavka iznad pri čemu promjena kamatne stope u jednom referentnom razdoblju ne može biti veća, odnosno kod smanjenja manja od promjene ovog parametra te
3. odrediti u kojim se razdobljima razmatra donošenje odluke o korekciji visine kamatne stope.

2.1. Uvjeti izmjene visine promjenjive stope redovne kamate po kreditima fizičkih osoba

Redovna kamata je kamata koju Banka obračunava i naplaćuje na nedospjelu glavnicu kredita.

EURIBOR (eng. Euro Interbank Offered Rate) je referentna međubankarska kamatna stopa po kojoj jedna prvoklasna banka nudi isto tako drugoj prvoklasnoj banci neosigurane ročne međubankarske depozite iskazane u jedinstvenoj europskoj valuti - euru. Njezine vrijednosti po određenim dospijećima i obračunatima na bazi 360 dana u godini proporcionalnom metodom točno u 11:00 sati po briselskom vremenu objavljuje EMMI (European Money Market Institute). Banke kontributori kotiraju svoje podatke za ukupno 5 dospijeća (do 01.11.2013. g. bilo je 15 dospijeća), koja se kreću od jednog tjedna pa do godine dana (1W, 1M, 3M, 6M, 12M). U skupinu banaka kontributora ulazi 18 banaka koje moraju poštivati Euribor kodeks obveza panel banaka. Popis banka se može pronaći na sljedećem linku: https://www.euribor-rates.eu/en/panelbanks/.

Visina EURIBOR-a određena je u značajnoj mjeri referentnom kamatnom stopom Europske središnje banke (dalje u tekstu: ECB), odnosno monetarnom politikom ECB-a i drugim faktorima kao npr. sentiment i očekivanja financijskih tržišta. Smjer monetarne politike ECB-a pod utjecajem je ekonomskog ciklusa, prije svega inflatornih kretanja i očekivanja te dinamike rasta realnog sektora i zaposlenosti. Sukladno tome ECB spušta ili podiže referentnu kamatnu stopu, a što onda posljedično ima utjecaj i na visinu EURIBOR-a.

Kao parametar uz čiju promjenu se vezuje izmjena visine stope redovne kamate Banka je odabrala i definirala EURIBOR za ročnost 3 mjeseca (dalje u tekstu: tromjesečni EURIBOR ili 3M EURIBOR). Definirani 3M EURIBOR Banka prati u kontekstu donošenja odluke o njezinoj korekciji a koji su jasni i poznati potrošačima.

Informacijski sustav Thomson Reuters dnevno računa vrijednosti tromjesečnog EURIBOR-a na temelju podataka o trošku neosiguranog zaduženja koje su (uključene) banke spremne platiti za EUR na rok od 3 mjeseca. EURIBOR je javno dostupan na informacijskim sustavima Thomson Reuters i Bloomberg te na internetskoj stranici www.global-rates.com i www.euribor-rates.eu

Pri ugovaranju promjenjive stope redovne kamate po kreditima fizičkih osoba, ta stopa jednaka je zbroju ugovorenog parametra i fiksne marže.

Redovito usklađenje varijabilnog dijela kamatne stope s promjenom referentne stope (3M EURIBOR) provodi se šestomjesečno, 1.1. i 1.7. svake godine. Stopa tromjesečnog EURIBOR-a na dan 20. studenog koja se primjenjuje s danom redovitog usklađivanja 1. siječnja bit će ona stopa koja je kao takva objavljena dva radna dana prije 20. studenog (prema kalendaru radnih dana koji vrijedi za valutu EUR). Stopa tromjesečnog EURIBOR-a na dan 20. svibnja koja se primjenjuje s danom redovitog usklađivanja 1. srpnja bit će ona stopa

koja je kao takva objavljena dva radna dana prije 20. svibnja (prema kalendaru radnih dana koji vrijedi za valutu EUR). Kamatne stope će se mijenjati na navedene datume i na više i na niže, u skladu s promjenama 3M EURIBOR-a (kao varijabilnog dijela kamatne stope). U slučaju izmjene 3M EURIBOR-a koja bi rezultirala kamatnom stopom većom od zakonski dopuštene, Banka će promijeniti kamatnu stopu, ali neće primijeniti veću od zakonom dopuštene kamatne stope. Banka može, ako tako odluči, smanjiti kamatnu stopu i više od eventualnog smanjenja vrijednosti 3M EURIBOR-a, odnosno povećati kamatnu stopu i manje od eventualnog povećanja vrijednosti 3M EURIBOR-a.

Prilikom promjene ugovorene promjenjive kamatne stope Banka će izraditi novi otplatni plan i pisano obavijestiti potrošača o parametrima promjenjivosti najkasnije u roku od 15 dana od dana primjene nove kamatne stope.

U roku od 3 mjeseca od primitka ove obavijesti Korisnik kredita ima pravo na prijevremeni povrat kredita bez obveze plaćanja bilo kakve naknade Banci, uključujući naknadu štete zbog ranijeg povrata, ako je Banka istu pretrpjela.

U slučaju promjene ugovorene promjenjive kamatne stope Banka ne donosi posebnu Odluku o promjeni ugovorenih promjenjivih kamatnih stopa.

Odredbe ove točke odnose se na ugovore o kreditu koji su ugovoreni i uz promjenjivu kamatnu stopu od 1.1.2023. godine.

Kratkoročni krediti sa rokom otplate do 12 mjeseci se ne mogu ugovarati uz promjenjivu stopu redovne kamate.

2.2. Uvjeti izmjene visine promjenjive stope redovne kamate po kreditima fizičkih osoba ugovorenih u periodu od 1.1.2013. do 31.12.2013. godine

Izuzetak točke 2.1. ove Informacije jesu krediti fizičkim osobama koji su odobreni uz promjenjivu kamatnu stopu u periodu od 1.1.2013. do 31.12.2013. godine kod kojih je definiran parametar uz čiju izmjenu se vezuje promjena visine stope redovne kamate.

Kao referentnu kamatnu stopu u ovim kreditnim poslovima Banka je ugovorila eskontnu stopu HNB.

Banka nema nikakvog utjecaja na promjene visine eskontne kamatne stope.

Po izmjeni kamatne stope Banka će izraditi novi otplatni plan i pisano obavijestiti potrošača najkasnije u roku od 15 dana od dana primjene nove kamatne stope.

U roku od 3 mjeseca od primitka ove obavijesti Korisnik kredita ima pravo na prijevremeni povrat kredita bez obveze plaćanja bilo kakve naknade Banci, uključujući naknadu štete zbog ranijeg povrata, ako je Banka istu pretrpjela.

U slučaju promjene ugovorene promjenjive kamatne stope Banka ne donosi posebnu Odluku o promjeni ugovorenih promjenjivih kamatnih stopa.

2.3. Uvjeti izmjene visine promjenjive stope redovne kamate po kreditima fizičkih osoba ugovorenih u periodu od 1.1.2014. do 31.12.2022. godine

Izuzetak točke 2.1. ove Informacije jesu krediti fizičkim osobama koji su odobreni uz promjenjivu kamatnu stopu u periodu od 1.1.2014. do 31.12.2022. godine kod kojih je definiran parametar uz čiju izmjenu se vezuje promjena visine stope redovne kamate.

Kao referentnu kamatnu stopu u ovim kreditnim poslovima Banka je ugovorila Nacionalnu referentnu stopu (dalje u tekstu: NRS).

NRS prosječnog troška financiranja hrvatskog bankovnog sektora implicitna je kamatna stopa koju temeljem odredbi Zakona o kreditnim institucijama izračunava i na svojoj internetskoj stranici objavljuje Hrvatska narodna banka (dalje u tekstu: HNB) te koja služi kao indeks za određivanje promjenjivog dijela promjenjive kamatne stope u ugovorima o potrošačkim kreditima u skladu sa odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju te u ugovorima o stambenim potrošačkim kreditima sukladno s odredbama Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju.

NRS je stopa prosječnih troškova izvora sredstava hrvatskoga bankovnog sektora (banaka i štednih banaka) s obzirom na određeno proteklo razdoblje (3, 6 ili 12 mjeseci), vrstu izvora (depoziti fizičkih osoba, depoziti pravnih osoba iz nefinancijskog sektora, svi ostali izvori sredstava banaka), relevantnu valutu (EUR, USD, CHF) i obuhvat sredstava (1 – za sredstva fizičkih osoba, 2 – za sredstva fizičkih osoba i pravnih osoba iz nefinancijskog sustava i 3 – za sva sredstva primljena od svih fizičkih i pravnih osoba. Naziv svakog NRS – a sadržava u sebi jasnu naznaku obuhvata sredstava (1, 2 ili 3), naznaku duljine razdoblja na koje se odnose izvorni podaci na osnovi kojih se NRS izračunava (3M, 6M ili 12M) te oznaku valute sredstava (EUR, USD, CHF). Sukladno propisanoj metodologiji, HNB izračunava vrijednosti pojedinog NRS-a (obzirom na vrstu, kamatno razdoblje i valutu). Metodologija izračuna NRS-a kao i podaci o prosječnim troškovima izvora sredstava hrvatskog bankovnog sektora također su dostupni na internetskoj stranici HNB-a www.hnb.hr.

Kao parametar uz čiju promjenu se vezuje izmjena visine stope redovne kamate Banka je odabrala i definirala NRS za ročnost 12 mjeseci za sve fizičke i pravne osobe, te za valutu koja je jednaka valuti odobrenja kredita, odnosno uz koju je valutnom klauzulom vezana valuta u kojoj je odobren kredit. Definirani NRS Banka prati u kontekstu donošenja odluke o njezinoj korekciji a koji su jasni i poznati potrošačima.

Pri ugovaranju promjenjive stope redovne kamate po kreditima fizičkih osoba, ta stopa jednaka je zbroju ugovorenog parametra i fiksne marže.

Banka će kamatne stope po kreditima mijenjati dva puta godišnje 1. siječnja i 1. srpnja. Prilikom promjene kamatnih stopa s 1.1. koristiti će se NRS objavljen u studenom prethodne godine, a prilikom promjene s 1.7. koristit će se NRS objavljen u svibnju tekuće godine.

Kamatne stope će se mijenjati na navedene datume i na više i na niže u skladu s promjenama NRS (kao varijabilnog dijela kamatne stope). U slučaju izmjene NRS-a koja bi rezultirala kamatnom stopom većom od zakonski dopuštene, Banka će promijeniti kamatnu stopu, ali neće primijeniti veću od zakonom dopuštene kamatne stope.

Banka može, ako tako odluči, smanjiti kamatnu stopu i više od eventualnog smanjenja vrijednosti NRS-a, odnosno povećati kamatnu stopu i manje od eventualnog povećanja vrijednosti NRS-a.

Prilikom promjene ugovorene promjenjive kamatne stope Banka će izraditi novi otplatni plan i pisano obavijestiti potrošača o parametrima promjenjivosti najkasnije u roku od 15 dana od dana primjene nove kamatne stope.

U roku od 3 mjeseca od primitka ove obavijesti Korisnik kredita ima pravo na prijevremeni povrat kredita bez obveze plaćanja bilo kakve naknade Banci, uključujući naknadu štete zbog ranijeg povrata, ako je Banka istu pretrpjela.

U slučaju promjene ugovorene promjenjive kamatne stope Banka ne donosi posebnu Odluku o promjeni ugovorenih promjenjivih kamatnih stopa.

Odredbe ove točke odnose se na ugovore o kreditu koji su ugovoreni uz promjenjivu kamatnu stopu od 1.1.2014. do 31.12.2022. godine

Kratkoročni krediti sa rokom otplate do 12 mjeseci se ne mogu ugovarati uz promjenjivu stopu redovne kamate.

2.4. Uvjeti izmjene visine promjenjive stope interkalarne kamate po kreditima fizičkih osoba

Interkalarna kamata je kamata koju Banka obračunava i naplaćuje u razdoblju od korištenja kredita do prijenosa kredita u otplatu. Osnovica za obračun interkalarne kamate je iskorišteni iznos kredita.

Ako nije drugačije ugovoreno, visina, način utvrđivanja i obračun interkalarne kamate jednaki su visini, načinu utvrđivanja odnosno obračunu redovne kamate.

2.5. Uvjeti izmjene visine promjenjive stope zatezne kamate po kreditima fizičkih osoba

Zatezna kamata je kamata koju Banka obračunava i naplaćuje na sva dospjela nenaplaćena potraživanja osim u mjeri u kojoj je to zapriječeno zakonskim odredbama.

Izmjena visine stope zatezne kamate u cijelosti je regulirana važećim zakonskim propisima te Banka nema utjecaja na visinu niti izmjenu visine stope zatezne kamate.

3. PRESTANAK POSTOJANJA ILI NEMOGUĆNOST PRIMJENE UGOVORENOG PARAMETRA PROMJENJIVOG DIJELA KAMATNE STOPE

U slučaju prestanka postojanja ili nemogućnosti primjene ugovorenog parametra uz koji je vezana izmjena varijabilnog dijela ugovorene promjenjive kamatne stope u odnosu potrošača i Banke, Banka će primijeniti onaj parametar koji će u trenutku prestanka postojanja ili nemogućnosti primjene ugovorenog parametra biti predviđen odredbama pozitivnih zakona, pri čemu će Banka posebno voditi računa da novoodabrani parametar bude što više ekonomski usporediv sa ranije ugovorenim.

Ako u trenutku prestanka postojanja ili nemogućnosti primjene ugovorenog parametra uz koji je vezana izmjena varijabilnog dijela ugovorene promjenjive kamatne stope ne bude postojala mogućnosti određivanja parametra mjerodavnim zakonima u trenutku prestanka postojanja ugovorenog parametra, primijenit će se opće prihvaćena tržišna praksa tog trenutka.

Za slučaj da prestankom postojanja ugovornog parametra uz koji je vezana izmjena varijabilnog dijela ugovorene promjenjive kamatne stope ugovoreni parametar ne bude ni na jedan način zamjenjiv drugim parametrom, na ugovorni odnos primjenjivati će se ugovoreni parametar zatečene kamatne stope i to za jedno buduće razdoblje u kojem se do tada određivao, a

u kojem vremenu će Banka odrediti način zamjene parametra ponovnog izračuna obaveza iz ugovora o kreditu koji udovoljava svim pozitivnim propisima.

U svakom od gore navedenih slučajeva Banka će posvetiti dužnu pažnju kako bi uslijed ovako provedene zamjene ugovorenog parametra, efekti iste za potrošača bili minimalizirani.

Zamjena administratora ovlaštenog za izračun i objavu vrijednosti parametra uz kojeg je vezana izmjena varijabilnog dijela promjenjive kamatne stope ni na jedan način se ne smatra prestankom postojanja ugovorenog parametra.

4. UVJETI PROMJENE ADMINISTRATIVNIH KAMATNIH STOPA NA DEPOZITE FIZIČKIH OSOBA

Odluku o promjeni administrativnih kamatnih stopa na depozite fizičkih osoba Banka može donijeti na 31. 3., 30.6., 30.9. i 31.12. svake poslovne godine.

Odluku o promjeni administrativnih kamatnih stopa na depozite fizički osoba Banka donosi i primjenjuje u roku od slijedećih 3 mjeseca od dana donošenja odluke o promjeni.

Obavijesti o promjenama administrativnih kamatnih stopa na depozite fizičkih osoba Banka objavljuje u skladu sa zakonskim propisima i Pravilnikom.

Banka može promijeniti administrativne kamatne stope na depozite fizičkih osoba u slučaju promjene stope inflacije, mjerene postotnom promjenom potrošačkih cijena, za više od 3% u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

U slučaju odluke o promjeni kamatne stope na depozite fizičkih osoba koji su ugovorenih s administrativnom kamatnom stopom, Banka može promijeniti kamatnu stopu najviše za iznos utvrđene promjene uz mogućnost korekcije za ne više od 70 b.p.

Odluku o promjeni administrativne kamatne stope na depozite fizičkih osoba Banka može donijeti i za samo određeni dio portfelja depozita koji su ugovoreni s administrativnom kamatnom stopom.

Apsolutna vrijednost promjene kamatne stope može biti različita po različitim valutama, ročnostima i razredima iznosa depozita.

Na temelju svoje diskrecijske ocjene Banka, u skladu s navedenim uvjetima, donosi odluku o promjeni i visini promjene kamatne stope na depozite fizičkih osoba koji su ugovoreni s administrativnom kamatnom stopom.

Također, Banka može, na temelju svoje diskrecijske odluke, korigirati kamatne stope na depozite fizičkih osoba koji su ugovoreni s administrativnom kamatnom stopom i na više, bez obzira na kretanje parametara navedenih u točki 3. ove Informacije.

5. ZAVRŠNE ODREDBE

Ova Informacija stupa na snagu i primjenjuje se od dana 1.1.2023. godine.

Stupanjem na snagu ove Informacije stavlja se van snage Informacija o načinu promjene kamatnih stopa na kredite i depozite potrošača ugovorene uz promjenjivu kamatnu stopu od 1.7.2020.